

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

**POROVNÁNÍ KRIMINALITY, ZBRojNÍ LEGISLATIVY A POČTU
ZBRANÍ V ČR, USA, SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ, SRBSKU A
MEXIKU**

Bakalářská práce

Autor: Petr Turoň

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Vrba

Olomouc 2022

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Petr Turoň

Název práce: Porovnání kriminality, zbrojní legislativy a počtu zbraní v ČR, USA, Spojeném Království, Srbsku a Mexiku

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Vrba

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Rok obhajoby: 2022

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zabývá srovnáním počtu zbraní a počtu vražd v jednotlivých státech, dále se zabývá počtem spáchaných vražd se zbraní a počtu vražd spáchaných celkově a také zbrojní legislativou v České republice, Spojených státech Amerických, Spojeném království, Srbsku a Mexiku. Zaměřuje se na legislativy jednotlivých států, co se zbraní týče a následně porovnává množství vražd spáchaných na území jednotlivých států za použití střelné zbraně. Tento výzkum je prováděn formou rešerše legislativy a statistiky násilné trestné činnosti v uvedených státech. Práce zjišťuje, jakým způsobem přístup ke zbraním jednotlivých států ovlivňuje spáchanou násilnou trestnou činnost se zbraní na jejich území. Nejhůře, co se do statistiky trestných činů se zbraní týče, se umístilo Mexiko s nejvyšším počtem spáchaných vražd za použití střelné zbraně ze všech posuzovaných států. Nejlépe, ze všech porovnávaných států dopadla Česká republika, kde i přes benevolentnost zbraňového zákona dochází k nejméně vraždám.

Klíčová slova:

Zbraně, kriminalita, legislativa, USA, Velká Británie, Česká republika, Mexiko, Srbsko, statistika kriminality

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author: Petr Turoň
Title: Comparison of gun laws and regulation in Czech Republic, United States, United Kingdom, Serbia and Mexico

Supervisor: Mgr. Jiří Vrba
Department: Department of Adapted Physical Activities
Year: 2022

Abstract:

This bachelor thesis deals with the comparison of the number of weapons and the number of murders in individual states, it also deals with the number of murders committed with weapons and the number of murders committed in total, as well as arms legislation in the Czech Republic, the United States of America, the United Kingdom, Serbia and Mexico. It focuses on individual national arms legislation and then compares the number of murders committed on national territory using a firearm. This research is carried out in the form of a search for legislation and statistics on violent crime in these countries. The thesis finds out how the approach of individual states to the weapons affects the committed violent crimes with weapons on their territory. Mexico was the worst in terms of weapons crime statistics, with the highest number of firearms murders of any country under review. The best of all the countries under comparison was the Czech Republic, which, despite the benevolence of the gun law, has the fewest murders.

Keywords:

Gun, criminality, legislation, USA, Great Britain, Czech Republic, statistic of criminality

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Vrby, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne [Zadejte datum]

.....

Děkuji Mgr. Jiřímu Vrbovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce. Poděkování také patří mým nejbližším za trpělivost a podporu při psaní.

OBSAH

1	Úvod	9
2	Přehled poznatků	11
2.1	Bezpečnost.....	11
2.1.1	Tvrdá bezpečnost	11
2.1.2	Měkká bezpečnost.....	11
2.2	Politické systémy	12
2.2.1	Politika	12
2.2.2	Politický systém ČR.....	12
2.2.3	Politický systém USA	13
2.2.4	Politický systém Spojeného království Velké Británie a Severního Irska	15
2.2.5	Politický systém Srbska.....	16
2.2.6	Politický systém Mexika	16
2.3	Zbraňová legislativa	17
2.3.1	Zbraňová legislativa ČR.....	17
2.3.2	Zbraňová legislativa USA	19
2.3.3	Zbraňová legislativa Velké Británie	21
2.3.4	Zbraňová legislativa Srbska	23
2.3.5	Zbraňová legislativa Mexika	23
2.4	Trestná činnost	24
2.4.1	Trestná činnost v ČR	25
2.4.2	Trestná činnost USA	26
2.4.3	Trestná činnost Velká Británie.....	27
2.4.4	Trestná činnost Srbska	28
2.4.5	Trestná činnost v Mexiku	29
3	Cíle.....	30
3.1	Hlavní cíl.....	30
3.2	Dílčí cíle.....	30
4	Metodika	31
4.1	Metody sběru dat	31

4.2	Statistické zpracování dat	31
4.3	Data.....	31
5	Výsledky.....	35
5.1	Shrnutí výsledků.....	38
6	Závěr	39
7	Souhrn	41
8	Summary.....	42
9	Referenční seznam	43

1 ÚVOD

"Když své poddané odzbrojíš, pak je svou nedůvěrou urazíš; budou si myslet, že jsi zbabělý nebo že jim nevěříš; a v každém případě Tě za to budou nenávidět." - Niccolo Machiavelli, 1469"

V současném světě je jedním z palčivých témat ozbrojování obyvatel a vliv onoho ozbrojování na bezpečnost. Na Zemi je nyní přes 190 států uznávaných OSN a žije na ní okolo 7,8 miliard lidí. Každý stát má svůj vlastní přístup k ochraně obyvatel.

Jednou ze základních povinností státu je ochrana občanů. Rozdíly mezi tím, jak jednotlivé státy k ochraně přistupují, jsou dány různými faktory. Faktem ovšem zůstává, že v posledních letech se přístup ke zbraním v mnoha státech mění. Se zvyšujícím se počtem teroristických útoků, se mnoho států snaží právo na držení zbraní omezit. V mnoha státech se objevují návrhy zákonů a vyhlášek, které zpřísňují nároky na držení zbraní. Tyto zákony mají za cíl chránit občany a snížit počet teroristických útoků a spáchaných trestných činů se zbraní. Jak se ovšem ukazuje, tato politika není příliš účinná. I přes restriktce prováděné v mnoha státech se počty spáchaných trestných činů nemění, v mnoha státech dokonce tyto čísla stoupají. Naopak v mnoha lidech vzbuzují tato opatření pocit, že jsou systematicky odzbrojováni a ztrácejí schopnost se sami bránit.

Je třeba si uvědomit, že stát nemůže existovat bez občanů a občané bez státu. Je nutné zajistit, aby se lidé cítili bezpečně. To pro stát znamená, že musí zajistit stabilitu, jak zvenčí, tak zevnitř. V případě bezpečnosti, vše souvisí se vším. Bezpečnost občana se rovná bezpečnosti státu a bezpečnost státu znamená i bezpečí pro občana. Tyto úkony zajišťují oba společně.

Bezpečnost je jedna ze základních potřeb. Člověk, který se necítí bezpečně je nespokojen. Bezpečnost neznámá, že se jedinec necítí přímo v ohrožení života. Někdy se jedná pouze o narušení jeho komfortní zóny. Stát by měl zajišťovat komfort svého občana stejnou měrou, jakou by měl občan přispívat do fungování státu a jeho bezpečnosti. Jeden bez druhého nemůže existovat. Ať už má každý stát přístup k bezpečnosti jakýkoliv, je zřejmé, že ne všude se občané cítí zajištěni a v bezpečí.

V Evropě otázku zbraní a ozbrojování otevřela událost z roku 2015. Tehdy při ozbrojeném útoku na redakci časopisu Charlie Hebdo zahynulo 12 lidí. Od té doby se zbraně v rukou civilistů řeší na evropské úrovni. Byla vydána směrnice, která měla jasný účel. Zvýšit bezpečnost občanů a snížit pravděpodobnost teroristického útoku.

V USA je přístup k regulaci zbraní v soukromém vlastnictví spíše umírněnější. Právo vlastnit zbraně je zde ukotveno v Ústavě. I když většina států si reguluje držení zbraní vlastními zákony, které se stát od státu liší. Avšak počty spáchaných trestných činů a teroristických útoků jsou zde alarmující.

Přístup ke střelným zbraním ve Velké Británii, je na rozdíl od USA přísně restriktivní. Pro soukromé vlastnictví je zde zapotřebí splnit řadu podmínek. Velká Británie je brána jako jedna z nejhorších zemí pro vlastníky zbraní. Avšak ani zde není míra kriminality nikterak malá.

V České republice jsou zákony v této otázce poměrně benevolentní. Jsou zde určitá kritéria, které musí člověk pro vlastnění střelné zbraně splnit, ale nejedná se o nijak složité nároky. Vlastnictví určitých typů zbraní je zde zakázáno, ale oproti Anglii je zde znatelný rozdíl. A přesto, jsme pokládáni za jeden z nejbezpečnějších států.

Srbsko je stát, který je známý velkým množstvím zbraní v rukou občanů, mnoho z těchto zbraní je drženo nelegálně, avšak počet vražd zde není příliš vysoký. Současná zbraňová politika se zde snaží prosadit postupné zpřísnění pro vlastníky zbraní a přimět majitele nelegálně držných zbraní, aby je odevzdali.

Posledním státem zmíněným v práci je Mexiko. Zde je zbraňová legislativa přísně restriktivní, zbraně jsou zde pro běžné občany prakticky nedostupné, a přesto se jedná o jeden ze států, který je dlouhodobě na předních světových příčkách, co se počtu spáchaných vražd týče.

Je zřejmé, že každý z výše zmíněných států zastává k regulaci zbraní jiné stanovisko. A přesto není zřejmé, zdali restriktivní nebo benevolentní přístup k regulaci zbraní je účinnější z hlediska snižování kriminality.

Cílem práce je zjistit, zdali počet zbraní přímo ovlivňuje počet spáchaných vražd. Dále se práce zaměří na legislativu, a to konkrétně zdali restriktivní zbraňová legislativa vede ke snížení počtu zbraní v rukou občanů. Posledním cílem je zodpovědět otázku, jestli restriktivní přístup ke zbraňové legislativě povede ke snížení počtu vražd, a to jak vražd jako celku, tak pouze vražd spáchaných střelnou zbraní.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Bezpečnost

Bezpečnost je velmi široký pojem. Je to pojem, který lze použít v řadě vědních disciplín (politologie, sociologie, ekonomie, medicína, ekologie, strojírenství, ekonomika) a v každé z těchto vědních oborů může slovo „bezpečnost“ znamenat něco trochu jiného. Obecně ale platí, že pokud je něco bezpečné, nehrozí nám riziko. Tato rizika mohou být různá od dopadu na emocionální stránku člověka, přes ekonomická nebezpečí, až po rizika spojená se zdravotní újmou. Jinými slovy se dá říct, že bezpečnost znamená mít „jistotu“, že člověk nedojde k újmě. (Daneš et al., 1978)

V této práci se ovšem bavíme o bezpečnosti z hlediska závažných dopadů na občana. Jedná se o bezpečnost spjatou se zdravotními nebo ekonomickými následky, a to primárně způsobenými jiným občanem nebo organizací.

Hrozby a rizika ve světě jsou stále se měnícím fenoménem, který reaguje na dění v jeho okolí. Bezpečnost v tomto kontextu lze rozdělit na tvrdou a měkkou bezpečnost.

2.1.1 Tvrdá bezpečnost

Tvrdá bezpečnost je přímo spjatá s fungováním státu. S tzv. tvrdými cíli jakými jsou dobře chráněné vojenské objekty, jaderné elektrárny, ale i ekonomické cíle jakými jsou například banky. Jedná se o objekty, bez kterých je fungování státu značně ztíženo nebo dokonce znemožněno. Nejedná se však pouze o kritickou infrastrukturu.

Je zřejmé, že každý z cílů je zabezpečen jinak. Může se jednat o zabezpečení před přímým útokem, ale také o zabezpečení před kybernetickými hrozbami, které v současném světě představují velké riziko. Shodná ovšem zůstává vysoká míra zabezpečení před hrozícím útokem.

2.1.2 Měkká bezpečnost

Měkká bezpečnost je velmi široký pojem bezpečnosti, který není přesně definován. Jedná se převážně o ochranu měkkých cílů, jakými jsou divadla, kina a jiná místa s velkou koncentrací osob, která mají nízkou úroveň zabezpečení proti násilnému útoku, jakým je například teroristický útok. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2017)

2.2 Politické systémy

2.2.1 Politika

Veřejnost si pod pojmem politika představí úkony prováděné místními orgány veřejné správy a úkony prováděné regionálními, národními nebo nadnárodními vládními organizacemi. Politika je ovšem mnohem širší, než jak ji mnoho lidí vnímá. Mimo volební kampaně, volby, občanská hnutí a další jiné organizace nebo úkony, které dané organizace dělají, souvisejí s politikou ve státě téměř všechny aspekty lidského života. S politikou souvisí témata lidských práv, zemědělská politika, volný čas, sociální jistoty, soudnictví a mnoho dalšího.

Politiku lze chápat, jako snahu uspořádat veřejnost. Je řídicí systém, který využívá společnost ke svému fungování. Její podstatou je zajistit fungování a organizaci veřejného života.

Prostředek, který politika využívá pro své řízení, je politická moc. Této moci lze dosáhnout buď demokraticky, a to bez použití násilí, nebo za použití násilím. (Ladislav Cabada, 2007)

Státy využívají svou politickou moc ke svému řízení. Podmínkou pro schopnost vést stát je určit, co je dovoleno, a co zakázáno. Pro tyto účely státy využívají zákony, které jsou určující při řízení státu. Každý stát má jiné zákony, které vydává sám pro své potřeby. I přesto, že je stát suverénní mnoho zákonů a úmluv je vydáváno v nadnárodním měřítku. Jako příklad lze uvést vyhlášky a nařízení, které jsou vydávány Evropskou unií pro všechny členské země, aby bylo možné řídit společnost na nadnárodní úrovni.

Vznik zákonů je v každé zemi trochu odlišný. Avšak vždy je jeho účelem vedení společnosti. Zákony ve státě vytváří zákonodárna moc. To, jakým způsobem a z jakých pramenů vychází, se však v jednotlivých státech liší. (Harvánek Jaromír a kolektiv, 2013)

2.2.2 Politický systém ČR

Česká republika je unitární stát nacházející se ve střední Evropě. Politický systém je zde charakterizován rozdělením moci na moc zákonodárnu, výkonnou a soudní. Do moci zákonodárny se řadí poslanecká sněmovna a senát. Moc výkonnou zastává vláda a prezident republiky. Moc soudní je tvořena soustavou soudů.

Systém soudní moci ČR

Soudy jsou podle své důležitosti rozděleny na soudy okresní, krajské, vrchní, Nejvyšší soud České republiky a Nejvyšší správní soud České republiky.

Okresní soudy rozhodují jako soudy prvního stupně, pokud zákon nestanoví jinak. Soudy krajské rozhodují jako soudy druhého stupně, pokud jako soud prvního stupně rozhodovaly

soudy okresní. Jako soudy prvního stupně rozhodují v situacích stanovených zákonem. Vrchní soudy rozhodují jako soudy druhého stupně v případech, kdy jako soudy prvního stupně rozhodovaly soudy okresní, které spadají do jejich obvodu.

Nejvyšší soud České republiky rozhoduje jako nejvyšší soudní orgán. Zajišťuje jednotnost v soudních věcech tím že, rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích. Dále také rozhoduje v záležitostech vymezených mezinárodní smlouvou, pokud vyslovil souhlas parlament ČR. Nejvyšší soud také dohlíží a vyhodnocuje rozhodnutí podřízených soudů ve věcech občanského nebo trestního řízení a tím dohlíží na jednotnost rozhodování soudů.

Nejvyšší správní soud České republiky stejně jako soud výše zmíněný dohlíží nad rozhodnutím nižších soudů a tím dohlíží na jednotnost a zákonnost rozhodování.

Mimo tyto instituce stojí v České republice ústavní soud. Jeho posláním je garantovat ústavnost právního řádu a dohlížet na dodržování základních lidských práv a svobod. Dohlíží také nad rozhodnutími soudů v případě, že by nebyla v souladu s ústavou. Tento soud se nachází v Brně a jeho součástí je 15 soudců. (*European Justice, 2020*)

Tvorba zákonů v ČR

Zákony jsou v České republice tvořeny pomocí zákonodárského procesu. V České republice je zákonodárným orgánem parlament. I když ústava připouští, aby za určitých podmínek byla uplatněna přímá demokracie. Na tvorbě zákonů se podílejí parlament (obě jeho komory), vláda a prezident republiky. Zákonný podnět mohou podat i krajská zastupitelstva.

Návrh zákona je podán prostřednictvím poslanecké sněmovny jako zákonodárská iniciativa, zde je projednán, a pokud je schválen postupuje do senátu. Pokud návrh zákona není v senátu schválen, vrací se zpět do poslanecké sněmovny, kde je znovu projednán. Pokud zákon projde, jak poslaneckou sněmovnou, tak senátem dostává se k prezidentovi republiky, ten má právo jej vrátit zpátky do poslanecké sněmovny. Pokud chtějí poslanci překonat prezidentovu vetaci zákona, musejí jej přehlasovat nadpoloviční většinou.

2.2.3 Politický systém USA

Spojené státy americké jsou prezidentskou, federativní a demokratickou republikou nacházející se na americkém kontinentu. Na severu Amerika sousedí s Kanadou, na jihu pak s Mexikem. USA se rozkládá mezi dvěma oceány, a to Atlantickým a Tichým. Díky Aljašce, která patří k USA, omývá břehy Spojených států amerických i Severní ledový oceán. Zahrnuje pod sebe také několik tichomořských ostrovů, jako je například Havajské ostrovy, nebo ostrovy v Karibiku.

USA se skládá z 50 států, kterými jsou Alabama, Aljaška, Arizona, Arkansas, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Havaj, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pensylvánie, Rhode Island, Severní Dakota, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie.

Spojené státy Americké jsou považovány za prototyp prezidentské republiky. Moc je zde rozdělena na moc zákonodárnou, moc výkonnou a moc soudní. Moci jsou zde od sebe striktně odděleny, což znamená, že kongres je všemocný v otázce tvorby zákonů, avšak nezasahuje do moci výkonné. Oproti tomu prezident zde zastává roli výkonnou a je jejím jediným držitelem.

Nejvyšším zákonodárným institutem ve Spojených státech je Kongres. Ten se skládá ze dvou komor, které jsou si rovnocenné. Těmito komorami jsou sněmovna reprezentantů a senát.

Zákonodárná moc USA

Sněmovna reprezentantů (House of Representatives) je tvořena 435 členy. Ti jsou voleni na dva roky v přímých volbách a jejich zastoupení je podle počtu obyvatel jednotlivých států. Oproti tomu senát (US Senate) se skládá ze 100 senátorů a ti jsou zastoupeni rovnoměrně po dvou z každého státu. Obě komory navrhnou zákony, avšak zákon je schválen, až pokud jej odsouhlasí obě komory. Jejich další pravomocí je vyhlášení války jiným státům.

Výkonná moc USA

Prezident je ve Spojených státech amerických ustanoven ústavou za vrchního představitele výkonné moci. Je volen na 4 roky, maximálně na dvě po sobě jdoucí volební období. Podmínkou pro možnost být zvolen prezidentem je americké občanství, které vzniklo narozením. Imigranti, jejichž občanství nevzniklo při narození, se nemohou stát prezidentem. Dále kandidát musí žít v USA nejméně 14 let a mít nejméně 35 let.

Prezident ustavuje většinu představitelů agentur a ministerstev. Počet osob, které jsou dosazovány prezidentem, může být téměř 3000 osob. Jmenování však musí schválit senát.

Mezi hlavní pravomoci prezidenta patří jeho působení jako vrchní velitel ozbrojených sil. Pravomoc vyhlásit válku má ale kongres. Dále má prezident pravomoci na poli zahraniční politiky. Mezi tyto pravomoci patří přijímání zahraničních velvyslanců. Prezident může uzavírat zahraniční smlouvy, avšak měl by mít doporučení a souhlas senátu.

Prezidentova moc je převážně výkonná, přesto má určité pravomoci i co se zákonodárné moci týče. Například mu náleží pravomoc vetovat kterýkoliv návrh zákona, ten pak musí být schválen dvěma třetinami v obou komorách. (Velvyslanectví USA v ČR, 2016)

Moc soudní

Moc soudní je v USA zakotvená v ústavě, a to ve třetím článku. Soudy jsou vytvářeny Kongresem. Hlavní soudem je zde Nejvyšší soud, proti jehož rozhodnutí se nelze odvolat. Soudy mohou rozhodovat o ústavnosti jednotlivých zákonů, a to i na úrovni jednotlivých států. Tím přispívají k utváření zákonů. (American Center, n.d.)

2.2.4 Politický systém Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku

Velká Británie je stát nacházející se na ostrově u severozápadního pobřeží Evropy. Anglie je tvořena čtyřmi zeměmi, kterými jsou Anglie, Skotsko, Wales a Severní Irsko. S Evropou je Anglie spojena pomocí Eurotunelu, který se nachází v Lamanšském průlivu. Její rozloha činí 242 500 km². Ve Spojeném království žije 66,6 miliónů obyvatel.

Velká Británie je konstituční monarchie. V čele států v současné době stojí Královna Alžběta II. Většinu výkonné moci ve státě vykonává vláda jménem panovníka. Role krále (královny) je zde prakticky pouze ceremoniální. V čele vlády stojí premiér. Vláda je odpovědná parlamentu, je sestavována tím, kdo po volbách do dolní sněmovny získá většinu hlasů.

Moc výkonná

V Británii je moc výkonná vložena do rukou vlády, v jejímž čele stojí premiér (od roku 2019 je premiérem Boris Johnson). Tato vláda vykonává svou funkci jménem veličenstva. Je tvořena ministerstvy, která jsou vedeny jednotlivými ministry. Královna stojí v čele ozbrojených sil a zároveň je hlavou anglikánské církve. Parlamentní demokracie zde na rozdíl od jiných států není zakotvena v ústavě.

Moc zákonodárná

Orgánem zákonodárné moci je ve Spojeném království parlament. Ten se skládá ze dvou komor. Dolní komoru (House of Commons) a Sněmovnu lordů (House of Lords). Jedná se o jediný svrchovaný zákonodárný orgán.

Dolní komora je demokraticky volený orgán, ten má v současné době 650 členů. Poslanci zde mají jednomandátové volební období. Poslanci jsou demokraticky voleni poté, co je parlament rozpuštěn panovníkem. Ten jej musí rozpustit minimálně jednou za pět let (většinou jednou za čtyři roky). Volby mohou být uskutečněny kdykoliv, vyjádří-li souhlas 2/3 poslanců. Volební systém je většinový. Voleni jsou občané jednotlivých obvodů. Každý obvod je zastoupen jedním poslancem.

Sněmovna lordů má v současnosti 800 členů. Jedná se o horní komoru parlamentu. V minulosti byla dědičnou aristokratickou komorou. Její členové jsou světští a církevní hodnostáři. Světští hodnostáři jsou jmenování, pouze 92 z nich má dědičné právo na svou funkci. Církevní hodnostáři jsou členové anglikánské církve, arcibiskupové a biskupové. Úkolem Horní komory je dohlížet na zákony vydávané v Dolní komoře, mají právo zákony vetovat. (UK Parliament, n.d.)

Moc soudní

Pro Anglii a Wales zodpovídá za zřizování soudu Soudní služba Jeho veličenstva. Ta je součástí ministerstva spravedlnosti.

Záležitosti trestných činů jsou projednávány u soudu magistrátních, korunních a odvolacích soudů. Věci civilní jsou projednávány u soudů nacházejících se v jednotlivých hrabstvích, vrchních soudech a jednotlivých úsecích civilních soudů.

Nejvyšší odvolací soud je pro Spojené království Nejvyšší soud Spojeného království, a to jak ve věcech trestních, tak civilních. (Portál evropské e-Justice, 2016)

2.2.5 Politický systém Srbska

Srbsko je samostatným státem od roku 2006. Vzniklo rozpadem federace Srbsko a Černá Hora. Jedná se o parlamentní republiku se zastupitelskou demokracií.

Srbsko je řízeno jednokomorovým Národním shromážděním Srbské republiky. Srbský parlament má 250 členů volených na 4 roky. Poslanci jsou voleni pomocí poměrového volebního systému. Zákonodárná iniciativa náleží každému poslanci.

2.2.6 Politický systém Mexika

Mexiko je federativní republikou, nacházející se většinou svého území na kontinentu severní Ameriky. Geopoliticky však bývá většinou řazeno mezi státy střední Ameriky. Mexiko sousedí se Spojenými státy na své severní straně. Na své jižní straně pak s Guatemalou a Belize.

Mexiko je rozděleno do 31 států, které dohromady tvoří federaci. Těmito státy jsou Aguascalientes, Baja California, Baja California Sur, Campeche, Chiapas, Chihuahua, Coahuila, Colima, Durango, Guanajuato, Guerrero, Hidalgo, Jalisco, Mexiko, Michoacán, Morelos, Nayarit, Nuevo León, Oaxaca, Puebla, Querétaro, Quintana Roo, San Luis Potosí, Sinaloa, Sonora, Tabasco, Tamaulipas, Tlaxcala, Veracruz, Yucatán, Zacatecas, Ciudad de México.

Mexiko je prezidentskou republikou čili prezident stojí v čele státu. Ten je volen na jedno 6leté období. Prezident má ve svých rukou veškerou moc výkonnou. Zákonodárným orgánem je

zde kongres. Ten je dvoukomorový a je tvořen 500 členy. Druhou komorou je senát. Ten je tvořen 64 senátory volenými na 6 let. Pro každý stát federace připadají 2.

Camp, Roderic A. *Politics in Mexico: Democratic Consolidation Or Decline?* (Oxford University Press, 2014)

2.3 Zbraňová legislativa

2.3.1 Zbraňová legislativa ČR

V České republice rozlišujeme pojetí zbraně z pohledu dvou zákonů, a to trestního zákona (č.40/2009 Sb.) a zákona o zbraních a střelivu (č. 119/2002 Sb.). Trestní zákon udává, že zbraní se rozumí vše, co může učinit útok vůči lidskému tělu důraznější. Z toho vyplývá, že pro účely tohoto zákona není důležité, jestli požitou zbraní byl nůž, chemická látka, nebo automobil. Toto je účinné při trestních řízeních, kdy dochází ke zpřísnění trestů, nebo v případě, kdy policie odebere při prohlídce pachateli věci, které by mohli být použity jako zbraň čili by mohli učinit útok důraznějším.

Z hlediska zákona o zbraních a střelivu se zbraní rozumí zbraň střelná, a to taková, která je uvedena v kategoriích zbraní.

Kategorie zbraní:

Kategorie A: Jsou zbraně zakázané, patří mezi ně zbraně vojenské, včetně odpalovacích zařízení, pušky, samopaly a pistole, pokud nedojde k jejich ověření pro civilní použití, zbraně samočinné, zbraně upravené tak, aby byl jejich účel skryt nebo takové, jejichž účel byl upraven tak, aby způsobily těžší následky. Dále do této kategorie patří zbraně, které jsou maskovány jako jiné předměty. Do kategorie A také patří zbraně, které nejsou vyrobené z kovu, nebo jsou jiným způsobem upraveny tak, aby nebyli zjistitelné detektory. Dalšími zbraněmi, které jsou zakázány, jsou zbraně plynové nebo expanzní, nejde-li o zbraně povolené, střelná nástražná zařízení a zbraně, které mají vestavěný tlumič hluku. Do této kategorie spadá střelivo průbojné, zápalné, výbušné, nebo takové, které má střelu šokovou, nebo jinou zvyšující její ranivý účinek. Dále je zakázáno střelivo, které podléhá nedovolenému výrobnímu provedení. Zakázanými doplňky jsou tlumiče hluku a zaměřovače konstruované jako noktovizory.

Kategorie B: Zbraně podléhající povolení, pro jejich nákup je nutné vlastnit zbrojní průkaz, mít povolení pro nákup zbraně od PČR a následně ji do 10-ti pracovních dnů přihlásit. Do této kategorie patří zbraně krátké opakovací, nebo samonabíjecí, zbraně krátké jedno, nebo více ranové pro střelivem se středovým zápalem. Zbraně s okrajovým zápalem, jejichž délka je menší než 280 mm. Dlouhé samonabíjecí zbraně, které mohou pojmout více než 3 náboje. Opakovací,

nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka je kratší než 600 mm. Samonabíjecí zbraně, pokud vypadají jako samočinné. Signální zbraně, pokud mohou použít náboj větší než 16 mm.

Kategorie C: Pro vlastnictví těchto zbraní je nutné mít platný zbrojní průkaz. Není nutné mít nákupní povolení. Zbraň je nutné přihlásit do 10-ti pracovních dnů. K této kategorii se řadí zbraně používající munici s okrajovým zápalem, které mají délku 280 mm, nebo větší. Dále se zde řadí zbraně opakovací, nebo samonabíjecí, které nejsou uvedeny v zákoně č. 140/2002 Sb. v §5 v odstavci d) – f). Plynové zbraně, jejichž kinetická energie přesahuje 16 J. Zbraně perkusní, které jsou více než dvouranné zkonstruované na principu zámkového systému.

Kategorie D: Zbraně v této kategorii může držet každý, kdo je starší 18-ti let a je svéprávný. Tato kategorie je velmi rozmanitá a zahrnuje od volně prodejných vzduchovek a znehodnocených zbraní také zbraně historické. Podle novely zákona č. 13/2021 Sb. byly z této kategorie vyřazeny mechanické zbraně, jako jsou praky, kuše a luky. Do této kategorie se řadí zbraně historické, paintballové zbraně vystřelující neletální střelivo a vhodné k rekreačním, nebo výcvikovým účelům. Plynové zbraně ráže 6,35 mm a menší, které zároveň nemají energii střely překračující 16 J. Expanzní přístroje s výjimkou těch, které jsou určeny pro průmyslové účely. Zbraně znehodnocené, na kterých byly provedeny takové úkony, které znemožňují jejich použití pro střelbu. Zbraně, které byly upraveny řezem tak, že je alespoň částečně odkryta jejich vnitřní konstrukce. Zbraně neaktivní, které byly nenávratně poškozeny a nelze z nich střílet, pokud nedojde k výměně základních částí zbraně. Neaktivní zbraně a střelivo. A také zde spadají zbraně neuvedené v kategoriích A, B, C. (Zákon č. 119/2002 Sb. Zákon o Střelných Zbraních a Střelivu, 2002)

Kategorie zbrojních průkazů:

- Kategorie A ke sběratelským účelům
- Kategorie B ke sportovní střelbě
- Kategorie C k loveckým účelům
- Kategorie D k výkonu povolání
- Kategorie E k obraně osob a majetku

Právo získat zbraň má v Česku každý, kdo je držitelem zbrojního průkazu (fyzická osoba), nebo zbrojní licence (právnícká osoba, nebo podnikající fyzická osoba). Pro možnost získat zbrojní průkaz je v ČR zapotřebí splnit 6 základních podmínek. Těmi jsou místo pobytu, minimální věk, zdravotní způsobilost, svéprávnost, trestní bezúhonnost a spolehlivost.

Místo pobytu u občana České republiky se rozumí místo jeho trvalého bydliště. V případě, že se jedná o cizince, udává se místo jeho trvalého, přechodného, nebo dlouhodobého pobytu. Cizinci pocházejících ze zemí EU jsou povinni dodat souhlas své země. Pokud se jedná o cizince pocházející ze států, které nepatří do Evropské unie, musí o získání zbrojního průkazu rozhodnout Okresní ředitelství policie ČR.

Stanovený věk pro získání zbrojního průkazu je 21 let pro všechny zbrojní průkazy. Pro zbrojní průkaz kategorie B je hraniční věk 18 let, ve výjimečných případech 15 let, pokud je žadatelem člen spolku, nebo sportovní organizace zabývající se střelbou. Pro zbrojní průkaz kategorie C je minimální věk 18 let, ve výjimečných případech lze průkaz udělit i osobě mladší (minimálně 16 let), pokud je studentem školy, kde je vyučována myslivost. Pro průkaz kategorie D je hranicí věk 21 let. Pro průkaz kategorie A je tato hranice 21 let.

Zdravotní způsobilost pro účely tohoto zákona vydává praktický lékař, a to formou potvrzení o zdravotní způsobilosti, které vystaví na základě vyšetření. Podle výsledku vyšetření udělení zbrojního průkazu doporučí, nebo nedoporučí.

Svéprávnost pro účely tohoto zákona znamená, že je osoba schopná za sebe jednat sama a vlastní platný občanský průkaz.

Osobou trestně bezúhonnou se rozumí osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za některý z trestných činů vyjmenovaných v zákoně o zbraních č. 119/2002 Sb. Výpis z rejstříku trestu zjišťuje policie. V případě, že se jedná o cizince, je povinen dodat výpis ze své země.

Za člověka spolehlivého není považován člověk, který zcela zjevně nadměrně užívá alkoholické nebo jiné omamné látky. Také nesmí svým jednáním představovat riziko pro vnitřní bezpečnost státu.

2.3.2 Zbraňová legislativa USA

Spojené státy jsou ve světě známy pro svůj benevolentní přístup, co se zbraní týče. Mnoho lidí se domnívá, že je možné si zde zbraň koupit prakticky v kterémkoliv obchodě, a to téměř bez jakékoliv kontroly kupující osoby případně povolení. Je pravda, že v USA je přístup ke zbraním benevolentní, a že je tato země vnímána jako jedna z nejpříznivějších pro majitele zbraní, ale i zde jsou zbraně regulovány zákony, a to nejen na území jednotlivých států, ale i v rámci federace.

V USA je právo nosit zbraň zakotveno v ústavě, která říká: „*A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.*“ Což v překladu znamená, že k řádnému fungování státu je nezbytná vyzbrojená milice a právo nosit zbraň nesmí být porušeno.

I přesto, že jsou na území celého USA vydávány federální zákony, většina států si regulaci zbraní na svém území určuje sama. To znamená, že se možnosti pro držitele zbraní liší stát od státu.

Nejdůležitějšími federálními zákony jsou:

National Firearms Act:

- Tento zákon zakazuje prodej níže uvedených zbraní bez federálního kolku v hodnotě 200 USD. Dále nařizuje jejich regulaci.
- Automatické zbraně
- Brokovnice s kratší hlavní než 457 mm
- Pušky s hlavní kratší než 406 mm a o celkové délce kratší než 660 mm
- Těžké zbraně a výbušniny
- Tlumiče hluku výstřelu
- Zbraně maskované jako jiné předměty (zbraně improvizované a zákeřné)

Federal Firearms Act of 1938:

- Tento zákon udává, že všichni obchodníci se zbraněmi musí mít licenci na prodej zbraní.
- Zákaz prodeje zbraní trestancům

Omnibus Crime Control and Safe Streets Act of 1968:

- Tento zákon zakazuje prodej zbraní mezi jednotlivými státy federace

Gun Control Act of 1968:

- Zákon reguluje prodej výbušnin
- Upřesňuje definici „Kulomet“
- Ukládá výrobcům povinnost opatřit zbraně sériovým číslem
- Zákaz prodeje zbraní „vojenského typu“
- Zákaz prodeje krátké zbraně osobám mladším 21 let
- Rozšiřuje seznam osob, které nemají právo pořídit si zbraň

Firearm Owners Protection Act:

- Primárním účelem tohoto zákona je ochrana vlastníků zbraní před zneužitelnými částmi zákona o kontrole zbraní
- Dovoluje převážet zbraň přes stát, kde jsou zbraně zakázány, pokud jsou v cílovém státě povoleny
- Uzavírá registr plně automatických zbraní („Kulometů“)

Brady Handgun Violence Prevention Act:

- Zavádí provedení lustrace při nakupování zbraní
- Zavádí čekací lhůtu při nákupu krátké zbraně trvajících 5 dní
- V roce 1998 byl zpuštěn systém NICS (National Instant Criminal Background Check System), ten umožňuje provést lustraci zájemce o nákup zbraně. Tento systém umožňuje provést kontrolu i mezi jednotlivými státy unie.

Undetectable firearms act of 1988

- Tento zákon zakazuje prodej zbraní s méně než 105 g kovu. Tyto zbraně jsou zakázány z důvodu jejich obtížné detekce.

Gun-free school zone act 1990

- Zákon zavádí zákaz nošení zbraní do škol s výjimkou oprávněných osob (Gawron, 2018)

2.3.3 Zbraňová legislativa Velké Británie

Velká Británie je vnímána jako jeden z nejrestriktivnějších států, co se zákazů a nařízení týkajících zbraní týče. Zákony se v Británii zdaleka neomezují jen na palné zbraně. Tato přísná legislativa zde však nebyla od začátku. Až do 20. století zde bylo právo nosit zbraň omezeno jen minimálně. Původní zbraňová legislativa posloužila jako prepozice pro vznik zákonů například v USA nebo v Austrálii.

V současné době je zbraňová legislativa (palné zbraně) řízena zákonem z roku 1968 (Firearms act). Ten prošel v průběhu let řadou změn, nejdůležitějšími pak v roce 1988 a 1997. Poslední změnou pak tento zákon prošel v roce 2019. Vlivem tohoto zákona, který zbraň definuje jako jakoukoliv zbraň s hlavní, schopnou způsobit smrtelné zranění, jsou ve Velké Británii prakticky všechny střelné zbraně zakázány. (Changes to Legislation Results In, 1968)

Druhým zákonem, který v Británii vymezuje vlastnictví zbraní je zákon o omezení útočných zbraní (Restriction of Offensive Weapons Act), který byl vydán v roce 1959. Tento zákon udává, že je na veřejnosti zakázáno nosit nůž s čepelí delší než 7,62 cm, který není zavírací, případně je možné čepel otevřít jednou rukou. Tento zákon však prakticky omezuje držení čehokoliv, co lze použít jako útočnou zbraň, pokud není důvod tuto věc u sebe mít. V Británii jsou za tato provinění před soudem ukládány přísné tresty. Za nedovolené ozbrojování hrozí trest odnětí svobody až na 4 roky, nebo pokuta 5000 liber. V případě, že se bude jednat o zbraň střelnou, hrozí trest odnětí svobody až ve výši 10 let a finanční trest v neomezené výši. V britském právu se nošení zbraně za účelem obrany nepovažuje za dostatečný důvod k jejímu nošení. Proto pokud jste zastaveni strážníky, musíte podat vysvětlení, proč tuto věc u sebe máte. U soudu pak prakticky neexistuje presumpce nevinny a musíte složitě dokazovat, kam jste onu věc přenášeli. Proto je mnohdy v našich médiích vidět, v našich očích až bizarní případ, kdy je někdo zatčen za přenášení šroubováku v kapse. (Restriction of Offensive Weapons Act, 1959)

Tento restriktivní přístup narazil na problém v roce 2012, kdy se ve Velké Británii konaly olympijské hry, avšak zákony zakazoval provedení střeleckých disciplín. Proto byla parlamentem pro tento případ udělena výjimka, která umožnila konání střeleckých disciplín, avšak reprezentaci Velké Británie nebylo umožněno trénovat, což vedlo k absurdní situaci, kdy museli jezdit trénovat do jiných států. (Vinš, 2013)

Ve Velké Británii je možné získat povolení na vlastnictví střelné zbraně, a to za splnění řady podmínek. Tyto zbraně musejí mít buďto historickou hodnotu nebo být jinak sběratelsky zajímavé. Další možností je požádat o povolení na palné zbraně. V tomto případě je zapotřebí splnit velké množství podmínek. Jednou z nich je například, že se za žadatele musejí zaručit dva lidé, kteří jsou občany Velké Británie a jsou bezúhonní, spolehliví a nejsou členy žadatelovy rodiny. Dalším pravidlem pro žadatele je povolit policii komunikaci mezi ní a žadatelovým lékařem. Žadatel musí uvést důvod pořízení zbraně. Povolení k držení schvaluje důstojník policejního oddělení. Je třeba si uvědomit, že právo držet zbraň není ve Velké Británii nárokové, nýbrž prochází procesem správního uvážení, tudíž i v případě, že splníte všechny podmínky, vám oprávnění uděleno být nemusí.

Podobně problematické je pořídit si povolení vlastnit brokovnici. Velkým rozdílem je, že žadateli stačí pouze jedna osoba, která se za něj zaručí, a že oprávnění vlastnit brokovnici mu umožňuje vlastnit jakékoliv množství brokovnic, avšak je povinen o nabytí brokovnice informovat příslušný policejní úřad.

Z výše uvedeného je jasné, že vlastnictví zbraně ve Velké Británii je spíše privilegium. Krátké palné zbraně jsou civilnímu obyvatelstvu zcela zapovězeny, stejně tak většina poloautomatických, nebo i manuálních zbraní. Ve Velké Británii je opravdu velmi široký výčet

zbraní, které jsou zakázány. Pokud si zde chce někdo zbraň přeci jen pořídit, musí splnit velkou řadu povinností, a i přesto nemá jistý nárok na zbraň. V úvodu samotného zákona je uvedeno, že palné zbraně jsou nebezpečné a stát jakožto garant bezpečnosti je povinen toto bezpečí zajistit. Z tohoto důvodu je zde uvedeno, že vlastnictví zbraně je privilegium udělované státem. Tento zákon také sám uvádí, že zbraňové zákony ve Velké Británii jsou jedny z nejrestriktivnějších. (Changes to Legislation ResultsIn, 1968)

2.3.4 Zbraňová legislativa Srbska

Srbsko patří mezi státy s poměrně restriktivní zbraňovou politikou. Zbraně zde je možné vlastnit v soukromém vlastnictví, avšak podmínky pro majitele legálních zbraní jsou zde nepříznivé.

Srbsko bylo v nedávné historii zmítáno válkou, po které zde zůstalo mnoho zbraní zanechaných milicemi a pocházejících ze značné části z muničních skladů v Albánii a zásob bývalé Jugoslávie.

Srbská vláda se snaží přimět své občany k registraci nelegálních zbraní, nicméně většina občanů této snaze není nakloněna. Každý majitel zbraně zde musí platit roční daň 30€ avšak průměrný roční příjem je zde okolo 580€. Toto nařízení dělá z vlastnictví zbraní poměrně nákladnou záležitost.

Poměrně nově je zde zavedeno také pravidlo, že každý, kdo chce vlastnit legální zbraň, zde musí podstoupit psychologické vyšetření.

2.3.5 Zbraňová legislativa Mexika

Mexiko patří z pohledu zbraňové legislativy k velmi restriktivním státům. Možnost vlastnit zbraň je zde pro běžného občana prakticky vyloučena. Vlastnictví zbraní je zde možné pro lovecké a sportovní účely, pro účely obrany pouze v ojedinělých případech. Zbraně, které je zde povoleno vlastnit, jsou specifikovány ráží a délkou hlavně. Dále je zde zakázáno vlastnit zbraně vyrobené k vojenským účelům.

Pokud zde občané chtějí vlastnit zbraň pro účely lovu nebo sportu, musejí být členem takového klubu. Dále musejí podat prostřednictvím klubu žádost vládě pro koupi zbraně.

Zbraně pro účely vlastní ochrany je zde možné mít pouze ve svém domě. Pro jejich převoz je třeba mít povolení příslušného úřadu a zbraň musí být převážena v zamčeném přepravním zavazadle.

Občan, který zde chce nosit zbraň mimo domov musí dále splňovat podmínky, jakými jsou splněná vojenská služba, výdělek na živobytí zákonným způsobem, je mentálně a fyzicky

způsobilý k užívání zbraně, neužívá žádné zakázané látky, udá důvod pro nošení zbraně. Prakticky je zde však téměř nemožné toto povolení získat.

Poměrně benevolentní je zde zákon pro nošení zbraní příslušníků ozbrojených složek a politických činitelů. Tento zákon umožňuje mnoha příslušníkům nosit zbraň i mimo službu, avšak toto privilegium mají pouze v době aktivní služby.

2.4 Trestná činnost

Trestná činnost se dá vymezit z více hledisek. Jednou z možností, jak na ni pohlížet, je pomocí kvantitativního měřítka, v tomto případě hodnotíme závažnost trestného činu podle výše stanovené trestní sazby, nebo podle výše způsobené škody. Druhým pohledem, který lze pro určení závažnosti trestné činnosti použít, je kvalitativní měření. To vychází z poškození společenských, nebo v určitých případech i individuálních hodnot.

Je důležité si uvědomit, že míru nebezpečnosti trestné činnosti určují zejména právní, ekonomické, sociologické a psychologické definice. (Cejp et al., 2009)

V této práci nás bude zajímat převážně násilná trestná činnost. Ta je podle Policie ČR definována jako jednání, jehož podstatou je útok na osobní integritu oběti.

Násilný trestný čin lze také definovat jako čin, při němž pachatel nebo pachatelé násilím hrozí. To obnáší jak trestné činy, jejichž podstatou je přímo spáchání trestného činu, jako je vražda, nebo znásilnění, tak i trestné činy, při kterých je násilí používáno jako forma nátlaku na oběť s cílem ji přinutit k jednání vyžadované pachatelem. Násilné trestné činy nemusí být vždy páčány s použitím zbraně. V závislosti na judikatuře jednotlivých států se k násilné trestné činnosti může řadit trestný čin od vraždy až po obtěžování.

Ke kategorii násilné trestné kriminality nepatří vždy jen činnost jednotlivce, může se také jednat o činnost organizovaných skupin, jakými jsou drogové kartely, gangy, nebo mafie, které násilí využívají k získávání peněz, nebo moci formou vydírání.

Další skupinou osob páchající trestnou činností mohou být lidé trpící nedostatkem kontroly nad svým chováním, jako jsou například náhle výbuchy vzteku vedoucí k napadení, nedostatek sebeovládání, problémy s duševním zdravím, nebo jiné agresivní tendence vedoucí k páčání násilí.

Při srovnávání trestné činnosti je náročné určit, podle kterých kritérií budeme trestnou činností hodnotit. Jelikož každý stát má vlastní přísnost hodnocení, je náročné určit, který trestný čin je nejzávažnější.

Dalším problémem při zkoumání trestné činnosti je její latence. Mnoho trestných činů není nikde hlášeno a ani samotné oběti je nechtějí nahlásit. Toto se často děje u případů

znásilnění, napadení, nebo rvaček, kdy oběti nechtějí spáchaný čin nahlásit, ať už kvůli svému studu, nebo strachu z následků, které jim hrozí v případě, že byly do trestného činu sami zapleteni.

2.4.1 Trestná činnost v ČR

V České republice je trestná činnost publikovaná prostřednictvím Policie ČR, avšak rozdělení páchaní trestné činnosti podle kategorie zbraní je pouze na vyžádání.

Na uvedené tabulce 1 můžeme vidět, že v České republice je nejvíce trestných činů páchaných za pomoci chladných zbraní, jako jsou nože, sekery, pátky a další.

Na druhém místě se nacházejí zbraně kategorie D, legálně držené. Tyto dvě kategorie zbraní vedou tabulku zřejmě z důvodu jejich snadné dostupnosti téměř pro každého. Zbraně kategorie D, nelegálně držené, nejsou téměř používány z důvodu, že jejich legální verze nepodléhají žádné kontrole.

Ze zbraní, na které je třeba mít zbrojní průkaz, je nejvíce trestných činů páchaných krátkou střelnou zbraní. Do kategorie B spadají téměř všechny krátké střelné zbraně (pistole a revolvery). Těmito zbraněmi je pácháno nejvíce trestných činů z důvodu jejich snadné přepravy a ukrytí. Je zajímavé, že v této kategorii je pácháno více trestných činů legálně drženou zbraní, a to téměř o dvojnásobek, než se zbraní nelegálně drženou.

Zbraně kategorie C zastávají téměř zanedbatelnou část spáchaných trestných činů. Je to zapříčiněno tím, že do této kategorie spadají hlavně dlouhé zbraně s malým počtem nábojů v zásobníku, a proto se příliš nehodí k páchaní trestných činů.

Zbraně kategorie A zastávají určité procento spáchaných trestných činů, a to jak legálně držené, tak i nelegálně držené.

Tabulka 1

Rozdělení páchané trestné činnosti podle kategorie zbraní

Rozdělení páchané trestné činnosti podle kategorie zbraní	2016	2017	2018
Krátká střelná zbraň	40	37	2
Dlouhá střelná zbraň	7	4	1
Kategorie A nelegální	6	3	3
Kategorie B nelegální	11	7	11
Kategorie C nelegální	2	4	2
Kategorie D nelegální	7	2	2
Kategorie A legální	5	1	7
Kategorie B legální	28	17	22
Kategorie C legální	7	4	6
Kategorie D legální	88	77	73
Chladná zbraň	206	156	201
Zbraň pouze k výstražným účelům	44	26	47

2.4.2 Trestná činnost USA

Statistika uváděná americkými úřady se týká pouze vražd spáchaných pomocí různých typů zbraní. V případě, že bychom stejným způsobem postupovali u statistiky v České republice, byl by počet vražd příliš malý na vyvození jakýchkoliv závěrů. Nicméně už na první pohled je zřejmé, že kriminalita se zbraněmi v USA je přímo alarmující.

Na statistice vražd v USA, jak je možné vidět v tabulce 2, jsou v jasném vedení krátké střelné zbraně typu pistole nebo revolveru. Toto je způsobeno stejně jako u jiných států lehkou přepravou a možností skrytého nošení, což je ideální pro páchaní trestné činnosti.

Velkým problémem jsou zbraně blíže nespécifikované, které se nacházejí na druhém místě, co se počtu spáchaných vražd v USA týče.

Chladné zbraně jako jsou nože a další podobné zbraně se nacházejí na třetím místě. Počty vražd spáchané za pomoci těchto zbraní jsou přes 1500 vražd každý rok. Na rozdíl od jiných států však můžeme vidět, že chladné zbraně nejsou na prvním místě.

Pušky a brokovnice zastávají jen určité procento spáchaných vražd v USA. Je zřejmé, že tyto zbraně jsou velice nepraktické k použití pro účely trestné činnosti.

Tabulka 2

Rozdělení trestně činnosti v USA

Rozdělení trestné činnosti v USA	2016	2017	2018
Pistole a revolvery	6 762	7 051	6 603
Pušky	300	390	297
Brokovnice	247	264	235
Ostatní zbraně	172	180	167
Nespecifikované	2 891	3 121	2 963
Nože a bodnosečné zbraně	1 558	1 609	1 515
Tupé zbraně	464	472	443

2.4.3 Trestná činnost Velká Británie

V tabulce 3 spáchané trestné činnosti ve Velké Británii můžeme vidět, že ani přísně restriktivní přístup k regulaci zbraní nevede ke drastickému snížení trestné činnosti spáchané se zbraní. Stejně jako u předchozích států, i zde jsou nejčastěji používané zbraně snadno dostupné, tedy vzduchovky.

Druhý nejvyšší počet spáchaných trestných činů ve Velké Británii je s krátkými střelnými zbraněmi. Stejně jako u ostatních států je to dáno jejich snadnou přepravou a možností ukrytí. Nicméně je zážející, o jak vysoké číslo se jedná, přestože jsou tyto zbraně v Anglii pro civilní držitele striktně zapovězeny.

Dále se s vysokými hodnotami objevují imitace zbraní, což je vzhledem k legislativě Velké Británie pochopitelné. Mnohdy je pro pachatele dostačující použít pouze imitaci zbraně, aby dosáhl svého úmyslu.

Brokovnice zastávají určité procento spáchaných trestných činů. Brokovnice patří k dostupným typům typům zbraně, proto není divu, že se v tabulce vyskytují.

Nejmenší množství trestných činů je páchaných s dlouhou střelnou zbraní. Je to dáno její těžkou dostupností a nepraktičností pro účely trestné činnosti. Pušky tohoto typu jsou těžce přenosné a náročné na skrytí. Proto se v tabulce nacházejí na posledním místě.

Tabulka 3

Rozdělení trestné činnosti ve Anglii a Walsu

Rozdělení trestné činnosti ve Velké Británii	2016	2017	2018
Pistole a revolvery	2 157	2 685	2 685
Brokovnice	411	592	657
Pušky	48	61	92
Imitace zbraní	1 431	1 642	1 540
Neidentifikované zbraně	666	844	869
Ostatní zbraně	469	551	508
Vzduchovky	3 217	3 203	2 861

Nicméně v případě Velké Británie jsou čísla alarmující spíše v případě trestné činnosti páchané jinými prostředky. Absolutně zneklidňující je zde číslo zaznamenané koncem roku 2020 kdy počet trestných činů týkajících se nože a jiných ostrých předmětů dosáhl 46 000. Je pravděpodobné, že toto číslo je ještě vyšší, jelikož policie z Velkého Manchesteru nemá k dispozici statistiky. Toto číslo se každoročně zvyšuje. Je tedy zřejmé, že pachatelé ve Velké Británii raději sahají po jiných prostředcích, než jsou těžko dostupné střelné zbraně. Nicméně kriminalita v zemi není menší než jinde. (Kirk-Wade & Allen, 2020)

2.4.4 Trestná činnost Srbska

V tabulce 4 můžeme vidět, jakými zbraněmi jsou páchany trestné činy v Srbsku. Nejvíce vražd je zde spáchaných s pomocí krátké střelné zbraně. Pro rok 2012 se jedná o 21 vražd. Pro rok 2013 je to 52 vražd a za rok 2014 se jedná o 26 vražd. S dlouhou střelnou zbraní je zde páchano podstatně méně trestných činů. Za rok 2012 bylo spácháno 5 vražd s dlouhou střelnou

zbraní. Za rok 2013 bylo spácháno 8 vražd a za rok 2014 také 8 vražd. Bohužel, pro Srbsko nejsou dostupnější přesnější data s podrobnějším rozdělením typů zbraní používaných k páčání různé trestné činnosti.

Tabulka 4

Počet vražd spáchaných v Srbsku

Počet vražd spáchaných v Srbsku	2012	2013	2014
Pistole	21	52	26
Dlouhá střelná zbraň	5	8	8

2.4.5 Trestná činnost v Mexiku

V tabulce 5 můžeme vidět, že počet spáchaných vražd střelnou zbraní je v Mexiku obrovský. Nicméně vzhledem k množství vražd a problematickému fungování státních orgánů jsou údaje o typu použité zbraně problematicky zjištělné. Z tohoto důvodu je počet celkových vražd se střelnou zbraní a počet vražd s určitým typem zbraně neodpovídající.

Tabulka 5

Počet vražd spáchaných v Mexiku

Počet vražd spáchaných v Mexiku	2013	2014	2015
Počet vražd se střelnou zbraní	14 530	12 035	12 912
S krátkou střelnou zbraní	79	83	147
S dlouhou střelnou zbraní	107	102	60

3 CÍLE

3.1 Hlavní cíl

Výzkumným cílem bakalářské práce je zjištění, zdali počet držených zbraní ve státě ovlivňuje počet spáchaných vražd.

3.2 Dílčí cíle

- 1) Zjistit, zdali restriktivní přístup ke zbraňové legislativě povede ke snížení počtu spáchaných vražd.
- 2) Zjistit, zdali restriktivní přístup ke zbraňové legislativě povede ke snížení počtu vražd spáchaných se střelnou zbraní.
- 3) Zjistit, zdali restriktivní přístup ke zbraním ze strany státu vede ke snížení počtu zbraní v rukou občanů.

4 METODIKA

Následující kapitola se bude zabývat metodikou shromažďování dat. Pro účely této práce bude použita výzkumná metoda srovnání. Srovnávány budou počty zbraní na 100 000 obyvatel s počtem spáchaných trestných činů se zbraní na 100 000 obyvatel. Dále se bude práce zabývat srovnáváním počtu zbraní a jejich vlivem na počet spáchaných vražd, a to jak vražd uskutečněných střelnou zbraní, tak i vražd celkových. Toto srovnání bude provedeno pro 5 států. Těmito státy jsou Česká republika, Spojené státy Americké, Spojené království Velké Británie a Severní Irsko, Srbsko a Mexiko. Následně budou vytvořeny tabulky a grafy, kde budou tyto hodnoty porovnávány. Dále bude porovnána zbraňová legislativa jednotlivých států na základě vybraných kritérií, kterými jsou možnost soukromého vlastnictví zbraní, možnost vlastnit zbraň pro účely osobní ochrany, možnosti nosit zbraň skrytě na veřejnosti, možnosti nosit zbraň viditelně, možnosti vlastnit plně automatickou zbraň, možnosti vlastnit zbraň s neomezenou kapacitou zásobníku. Tyto hodnoty budou následně převedeny do tabulky a bodově hodnoceny. Tím bude možno určit přísnost jednotlivých států vůči držitelům zbraní.

4.1 Metody sběru dat

Pro účely této práce budou použita data dostupná z webových stránek, jež jsou zaměřena na danou problematiku. Podpůrná data budou rovněž získána z odborné literatury, a to konkrétně ze statistických úřadů vybraných zemí.

4.2 Statistické zpracování dat

Získána data budou zpracována pomocí programu Microsoft Excel. V tomto programu budou následně tvořeny tabulky a grafy jejichž výsledné hodnoty budou nápomocny k vyhodnocení zadaného cíle.

4.3 Data

Tabulka 6 znázorňuje, zdali je možné v daném státě zbraň vlastnit, potažmo co musejí majitelé zbraní splnit, aby bylo možné legálně nabýt zbraň. Z této tabulky vyplývá, že soukromě vlastnit zbraň lze ve všech zmíněných státech, vyjímaje Spojené Království, kde je tato možnost pouze částečná.

Zbraň pro účely své vlastní ochrany lze vlastnit v České republice, Srbsku a Mexiku. Ve Spojeném Království není vlastnictví zbraně pro účely osobní ochrany dovoleno. Ve Spojených Státech je toto vlastnictví povoleno ve většině států.

Skryté nošení zbraně je povoleno pouze v České republice a ve většině států v USA. Ve Spojeném Království, Srbsku a Mexiku občané toto právo nemají. Viditelné nošení zbraně je povoleno pouze v některých státech USA. V ostatních výše zmíněných zemích občanům toto právo nenáleží, náleží pouze bezpečnostním složkám.

Plně automatické zbraně jsou ve všech výše zmíněných státech zakázány, pouze v USA je podle zákona možné vlastnit automatické zbraně zaregistrované před rokem 1986. Neomezená kapacita zásobníku je povolena pouze v některých státech USA, ve všech ostatních zemích jsou takovéto zásobníky zakázány. Pro vlastnictví zbraní je ve všech výše zmíněných státech nutné projít lékařskou kontrolou. Tato povinnost neplatí pouze pro některé státy USA. Zbraně musí být registrovány ve všech výše zmíněných zemích.

Tabulka 6

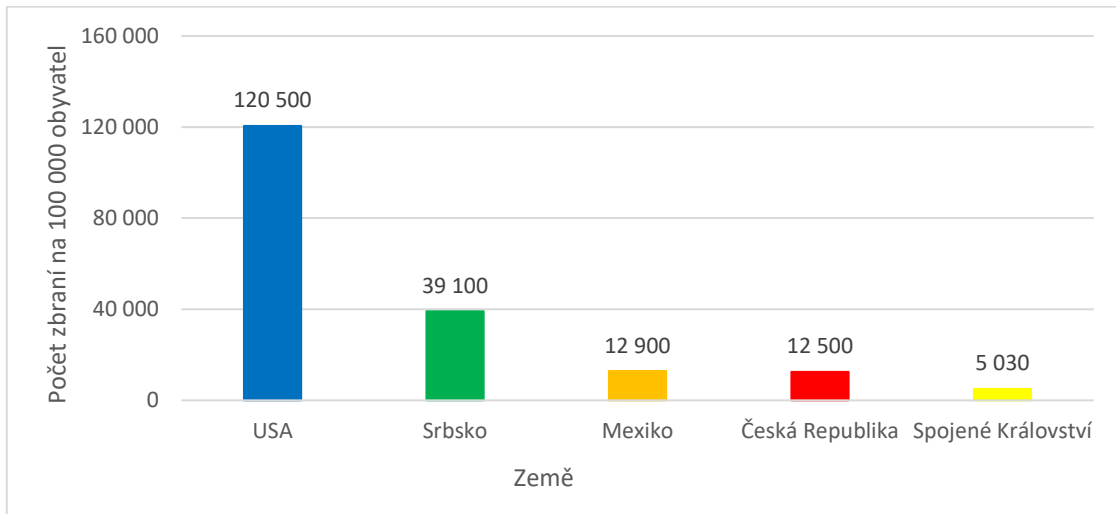
Legislativní restrikce

	Česká republika	USA	Spojené Království	Srbsko	Mexiko
Soukromé vlastnictví	Ano	Ano	Částečně	Ano	Ano
Zbraně pro účely ochrany	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano
Skryté nošení	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Viditelné nošení	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne
Automatické zbraně	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Neomezená kapacita zásobníku	Ne	Částečně	Ne	Ne	Ne

Na obrázku 1 můžeme vidět množství zbraní na 100 000 obyvatel v jednotlivých státech. Vidíme zde, že co do počtu zbraní má nejvyšší počet USA a to 120 500 zbraní na 100 000 obyvatel. S touto hodnotou jsou světovou jedničkou. Za USA je Srbsko. Zde na 100 000 obyvatel připadá 39 100 zbraní. V České republice a Mexiku je počet zbraní na 100 000 obyvatel podobný, a to 12 900 zbraní v Mexiku a 12 500 v České republice. Nejméně zbraní připadajících na 100 000 obyvatel je ve Spojeném království, zde je tato hodnota pouze 5 030 zbraní na 100 000 obyvatel.

Obrázek 1

Počet zbraní na 100 000 obyvatel

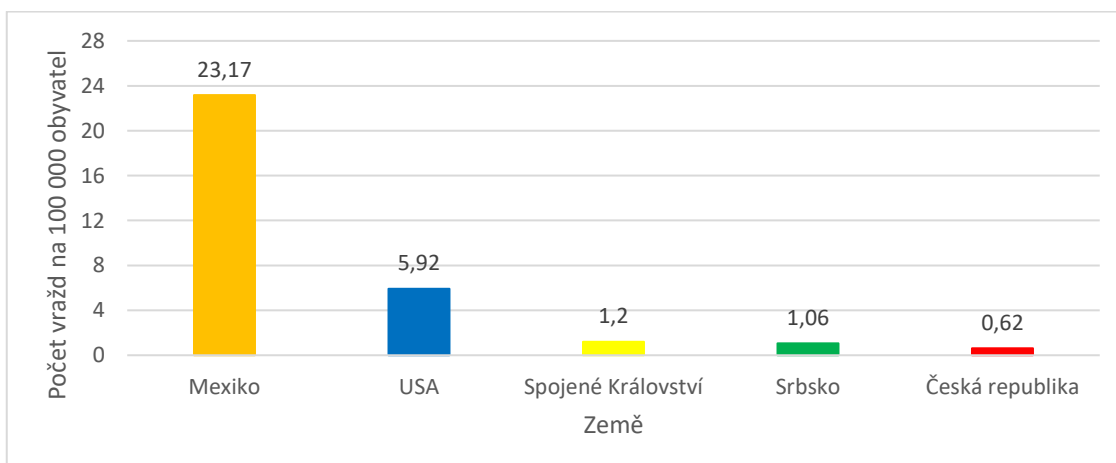

Obrázek 2 zobrazuje, kolik vražd se ve zmíněných státech stane. Jsou zde započítány jak vraždy spáchané střelnou zbraní, tak i vraždy spáchané jinými prostředky.

Nejvyšší počet vražd se odehraje v Mexiku. Zde je míra tohoto provinění 23,17 na 100 000 obyvatel. Druhým státem s podstatně nižším počtem spáchaných vražd je USA, zde je počet spáchaných vražd na 100 000 obyvatel 5,92. Toto číslo je stále alarmující, ovšem oproti Mexiku je zde značné snížení. Třetí zemí co do počtu spáchaných vražd je Spojené Království s 1,2 vraždami na 100 000 obyvatel. Čtvrtým státem je Srbsko s 1,06 spáchanými vraždami na 100 000 obyvatel. Nejlépe z této statistiky vychází Česká republika s 0,62 vraždami na 100 000 obyvatel. Tato se řadí mezi jednu z nejbezpečnějších zemí na světě.

Obrázek 2

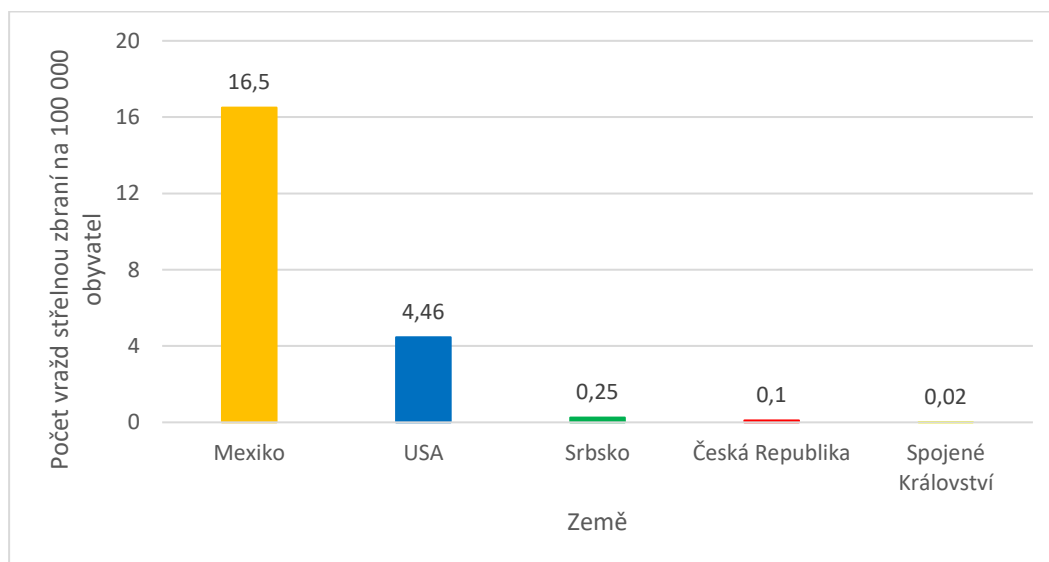
Počet vražd na 100 000 obyvatel

Obrázek 3 zobrazuje počet spáchaných vražd střelnou zbraní na 100 000 obyvatel. V této statistice také vede Mexiko, kde je ročně se zbraní zabito 16,5 lidí ze 100 000. Na druhém místě je opět USA. Zde je se zbraní ročně zabito 4,46 lidí na 100 000 obyvatel. Na třetím místě je Srbsko, zde se jedná o 0,25 lidí ze 100 000. Na předposledním místě z porovnávaných států se nachází Česká republika, kde je ročně ze 100 000 obyvatel zabito 0,1 lidí. Nejlépe se co do počtu osob zabitých střelnou zbraní umístilo Spojené království. Zde je ročně na 100 000 obyvatel zabito pouze 0,02 obyvatel.

Obrázek 3

Počet vražd střelnou zbraní na 100 000 obyvatel

5 VÝSLEDKY

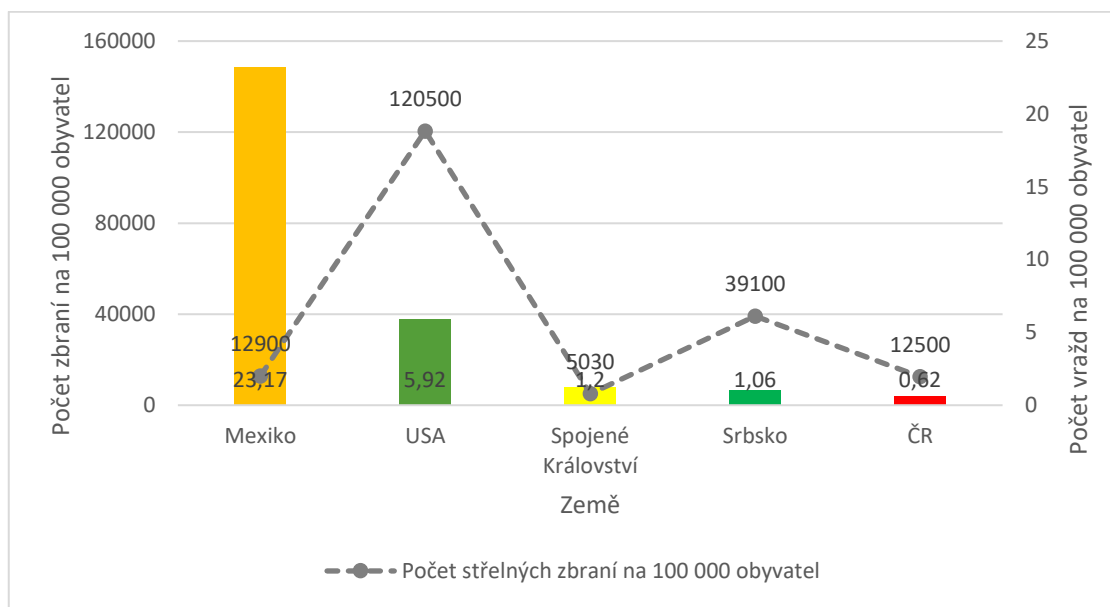
Obrázek 4 nám srovnává počet střelných zbraní a počet celkových spáchaných vražd, můžeme zde vidět, že suverénně nejvyšší počet zbraní vlastní lidé v USA, avšak počet vražd zde není nejvyšší. Celkový počet spáchaných vražd je největší v Mexiku, kde je jich i přes poměrně malý počet zbraní pácháno nejvíce.

Zajímavý výsledek se ukazuje v případě Spojeného království, kde je i přes nejnižší počet střelných zbraní pácháno 1,2 vraždy na 100 000 obyvatel, což je třetí nejvyšší číslo.

Nicméně můžeme zde vidět, že dva z pěti zmíněných států mají počty spáchaných vražd značně vyšší než státy ostatní.

Obrázek 4

Porovnání počtu střelných zbraní s počtem vražd

Tabulka 7 vyobrazuje kritéria podle kterých byla pro účely této práce hodnocena restriktivnost jednotlivých zbraňových zákonů a jejich následný převod na bodový systém.

Pokud je v daném státě věc povolena, jsou tomuto povolení přiděleny 2 body, pokud je něco povoleno pouze částečně, je kritériu přidělen 1 bod. Pokud je kritérium zakázáno úplně, je přiděleno 0 bodů.

Můžeme zde vidět, že nejbenevolentnější přístup ke zbraňové legislativě má USA, následně Česká republika, poté Srbsko a Mexiko. Nejpřísnější zákony jsou v Anglii.

Tabulka 7

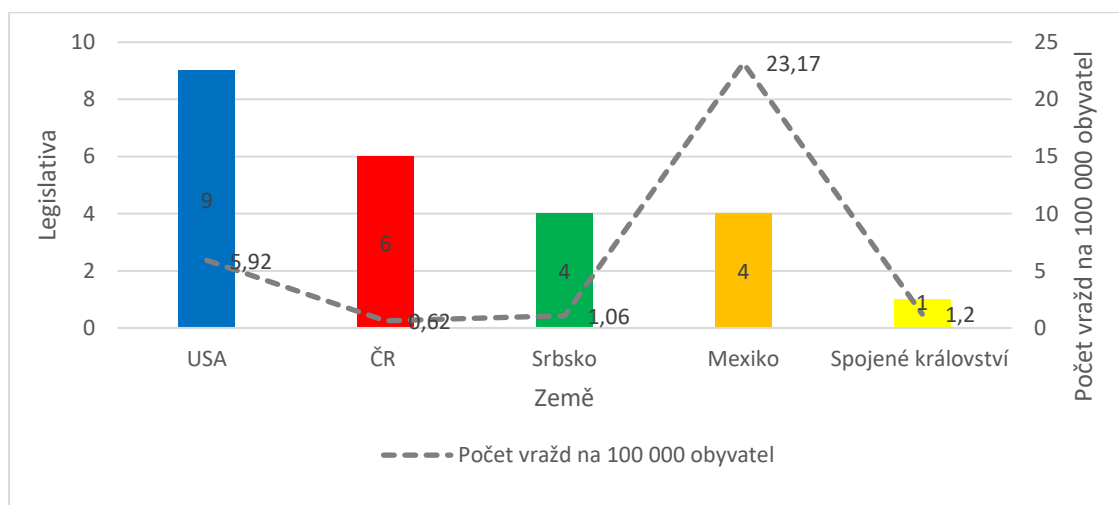
Převod legislativních restrikcí na bodový systém

	Česká republika		USA		Spojené Království		Srbsko		Mexiko	
Soukromé vlastnictví	Ano	2	Ano	2	Částečně	1	Ano	2	Ano	2
Zbraně pro účely ochrany	Ano	2	Ano	2	Ne	0	Ano	2	Ano	2
Skryté nošení	Ano	2	Ano	2	Ne	0	Ne	0	Ne	0
Viditelné nošení	Ne	0	Ano	2	Ne	0	Ne	0	Ne	0
Automatické zbraně	Ne	0	Ne	0	Ne	0	Ne	0	Ne	0
Neomezená kapacita zásobníku	Ne	0	Částečně	1	Ne	0	Ne	0	Ne	0
CELKEM	6		9		1		4		4	

U obrázku 5 můžeme vidět, že přísnost zbraňové legislativy nevede ke snížení počtu spáchaných vražd. Například v případě Mexika a Srbska je zbraňová legislativa ohodnocena shodně 4 body, ale počet vražd je v Mexiku mnohonásobně vyšší.

Obrázek 5

Porovnání restriktivnosti zákona a počtu spáchaných vražd na 100 000 obyvatel

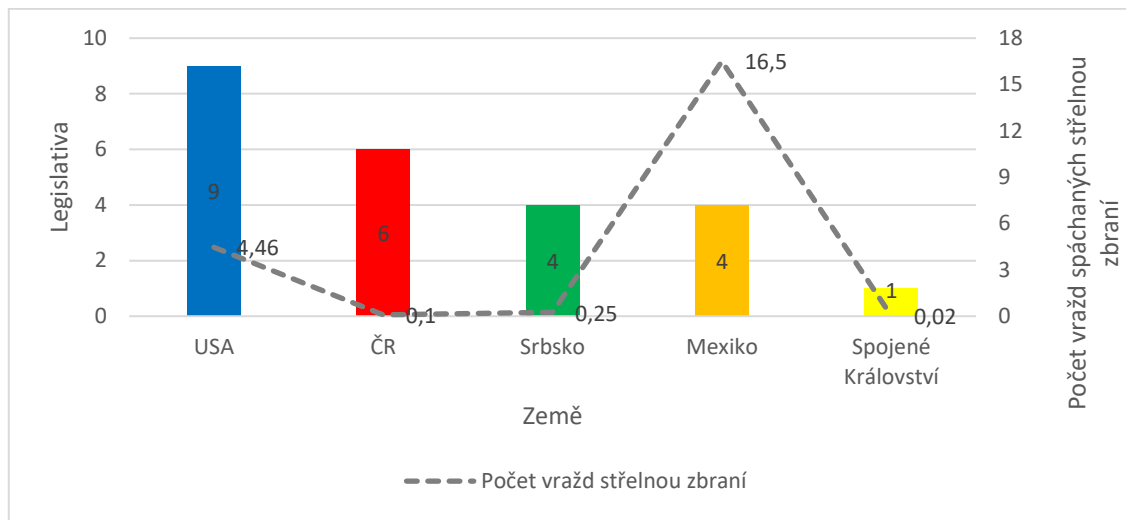

Obrázek 6 je zajímavý zejména kvůli výsledkům ukazujícím se v případě Spojeného království a USA. Tyto státy mají k regulaci zbraní opačný postoj a může se zdát, že je určitá

úměra mezi zbraňovými omezeními ze strany státu a počtem vražd, nicméně v případě Mexika a Srbska je zřejmé, že tomu tak není.

Obrázek 6

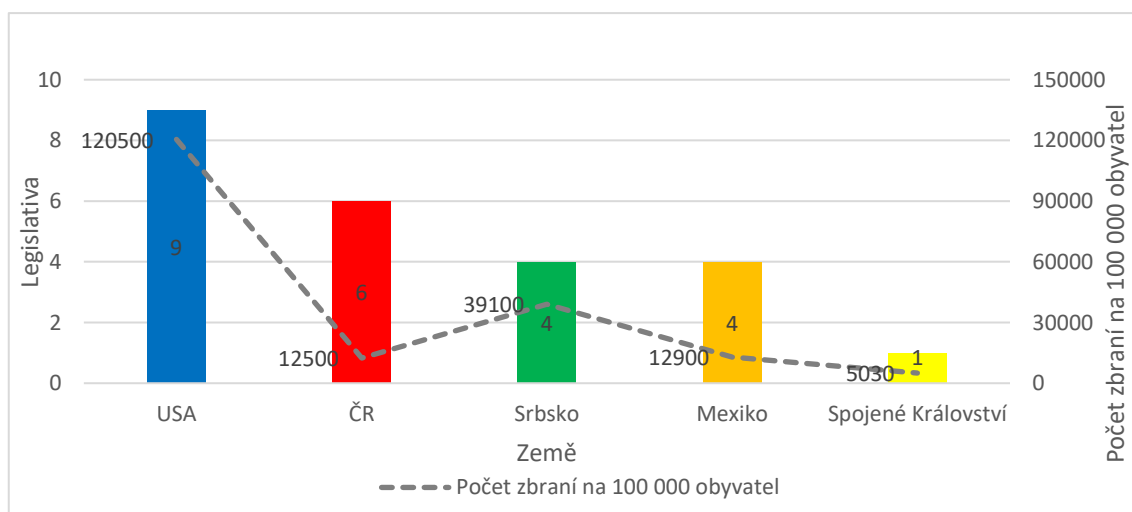
Porovnání legislativní restriktivity a počtu spáchaných vražd střelnou zbraní na 100 000 obyvatel

Na obrázku 7 můžeme v případě USA vidět, že benevolentnost zákona vůči zbraním vede k vyššímu počtu držných zbraní. Avšak v případě Srbska a Mexika tomu tak není. V ČR i přes poměrně benevolentní zbraňový zákon vlastní zbraň pouze omezené množství lidí. U Spojeného království je vidět, že přísná legislativa snižuje počet držných zbraní.

Obrázek 7

Porovnání restriktivity zbraňové legislativy a počtu zbraní

5.1 Shrnutí výsledků

Česká republika je stát s jednou z nejbenevolentnějších zbraňových legislativ na světě. Zbraně v soukromém vlastnictví jsou zde rozšířené, a to pro různé účely. Legálně je zde držena většina zbraní, web GunPolic.org uvádí, že na 100 000 obyvatel je zde legálně drženo 7 600 zbraní. V porovnání s ostatními státy zde není počet zbraní příliš vysoký, avšak přesto se Česká republika řadí mezi nejbezpečnější země. Počet spáchaných vražd na 100 000 obyvatel je zde 0,62 což je nejnižší hodnota ze všech zmíněných států. Počet vražd se střelnou zbraní je zde na 100 000 obyvatel 0,1.

V USA se zákony liší podle jednotlivých států, nicméně celkově platí, že zákony jsou spíše volnější. Počet zbraní ve společnosti je zde vysoký, pohybuje se kolem hodnoty 120 000 zbraní na 100 000 občanů. Počet registrovaných zbraní je zde těžko dohledatelný, z důvodu jiných podmínek registrace různých typů zbraní v jednotlivých státech. Počet spáchaných vražd v USA je vysoký. V USA je na 100 000 obyvatel spácháno 5,92 vražd. Z těchto vražd je 4,46 spácháno střelnou zbraní.

Spojené Království je legislativně velmi přísné vůči majitelům zbraní. Vlastnictví zbraní je zde velmi obtížné. Počet zbraní na 100 000 obyvatel je zde 5 030, což je nejnižší počet z porovnávaných států. Z toho legálně držených je přibližně 3 440. Počet spáchaných vražd na 100 000 obyvatel je zde 1,2 avšak z tohoto počtu je střelnou zbraní spácháno pouze 0,02 vražd.

Srbsko je z pohledu zbraňové legislativy poměrně restriktivní. Počet zbraní na 100 000 obyvatel je zde 39 100, avšak odhaduje se, že větší polovina těchto zbraní je držena ilegálně a zbraně nejsou registrovány. Na 100 000 obyvatel je zde legálně drženo 16 490 zbraní. Počet spáchaných vražd je zde 1,06 na 100 000 obyvatel. Z těchto vražd je 0,25 vražd na 100 000 obyvatel spácháno zbraní.

Mexiko je legislativně velmi přísné vůči majitelům zbraní. Přesto jsou počty zbraní mezi občany poměrně vysoké. Odhaduje se, že počet legálně a ilegálně držených zbraní je zde 12 900 střelných zbraní na 100 000 obyvatel z těchto zbraní je registrovaných 2 400. Počet vražd je zde však přímo šokující. Dochází zde k 23,17 vraždám na 100 000 obyvatel z toho 16,5 je spácháno střelnou zbraní.

6 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zdali počet zbraní ve státě ovlivní počet spáchaných vražd. Dalšími cíli bylo zjistit, zdali restriktivní zbraňová politika, potažmo zákony povedou ke snížení počtu zbraní držených v rukou obyvatel. Třetím cílem bylo zjistit, zdali restriktivní přístup ke zbraním ze strany zákona povede ke snížení počtu celkových vražd a vražd spáchaných střelnou zbraní. Počet zbraní v rukou občanů neovlivňuje počet spáchaných vražd. Tento fakt je vidět v tabulkách například u zemí jako je USA a Mexiko. V USA je počet zbraní mnohem vyšší než v případě Mexika, avšak počet vražd je vyšší v Mexiku, a to téměř čtyřnásobně. Dalším příkladem je Srbsko a Spojené Království. V Srbsku je počet zbraní vyšší než ve Spojeném Království, avšak počet vražd na 100 000 obyvatel je velmi podobný. V průběhu psaní bakalářské práce se ukázalo, že zbraňová politika státu přímo neovlivňuje počet zbraní v daném státě. Přísné zbraňové zákony vedou ke snížení počtu legálně držených zbraní, avšak nemají dostatečný dopad na počet nelegálních zbraní. Jejich počet je dán spíše socioekonomickými podmínkami daného státu. Což je názorně vidět u zemí jako je například Srbsko a Mexiko, kde i přes jejich poměrně restriktivní zákony je počet zbraní mezi lidmi stále vysoký, a to převážně vlivem dostupnosti nelegálních zbraní v případě Srbska a vysokou mírou organizovaného zločinu v případě Mexika. Třetím cílem bylo zjistit, zdali restriktivní přístup k zbraňové legislativě povede ke snížení počtu vražd. Z grafů je zřejmé, že tomu tak není. Tato přísnost vede ke snížení počtu legálně držených střelných zbraní, v některých případech i ke snížení počtu nelegálně držených zbraní, jako je tomu například ve Spojeném Království, avšak nijak neovlivňuje počet celkových spáchaných vražd. Ty jsou vedeny jinými prostředky, v případě Spojeného Království například noži a jinými tupými předměty. Příliš se ovšem neukazuje účinnost těchto restrikcí na celkový počet vražd. Z opačného pohledu například v ČR je zbraňová legislativa velmi umírněná, avšak počet spáchaných vražd na 100 000 obyvatel je ze všech uváděných států nejnižší. Ukázalo se, že počet zbraní nepřímo ovlivní počet vražd jimi spáchaných. V USA je počet zbraní absolutně nejvyšší a zhruba z 4 z 6 vražd je zde spácháno právě střelnou zbraní. Avšak v případě Mexika, kde není počet zbraní příliš vysoký, je většina vražd páčána právě střelnou zbraní, i když to může být dáno spíše rozmachem organizovaného zločinu. V případě Spojeného Království ovšem platí, že nízký počet střelných zbraní snižuje počet vražd, které jsou jimi páčány. V závěru bych rád podotknul, že nebyly přímo nalezeny souvislosti mezi jednotlivými výzkumnými cíli, avšak jeden nepředpokládaný výsledek z mé práce dle mého názoru vyšel. Tím je to, že počet zbraní v rukou občanů není problémem a zbraně nejsou démonem, který může za všechno zlo. Stát by měl regulovat množství zbraní a v každém případě by měl mít přehled o lidech, kteří je vlastní. Není ovšem řešením zbraně lidem násilím odejmout, protože si je lidé opatří jiným způsobem anebo si

najdou jiné možnosti, jak trestnou činnost páchat. Stát by se měl zaměřit na likvidaci organizovaného zločinu a vyvážení socioekonomických podmínek. Tím sníží počet spáchaných vražd a případů zneužívání zbraní.

7 SOUHRN

Práce je rozdělena do kapitol a podkapitol. První kapitolou byl Úvod, který objasňuje proč jsem si toto téma vybral a nastiňuje, čím se bude práce zabývat. Druhá kapitola je rozdělena do několika podkapitol. V první podkapitole se zabývá charakteristikou jednotlivých států a jejich zřízení. V další podkapitole se nachází přístup jednotlivých států ke zbraňové legislativě. V poslední podkapitole jsou ukázány počty spáchaných trestných činů, nebo vražd s různými typy zbraní podle jejich klasifikace. Třetí kapitola se zabývá cíli práce. Ve čtvrté kapitole je popsána metodika sběru dat a samotná realizace sběru. V páté kapitole jsou zobrazeny výsledky ze čtvrté kapitoly. Šestou kapitolou je závěr, v té je možné zjistit, jak bylo odpovězeno na cíle bakalářské práce.

8 SUMMARY

The thesis is divided into chapters and subchapters. The first chapter was Introduction, which explains why I chose this topic and outlines what the thesis will deal with. The second chapter is divided into several subchapters. The first subchapter deals with the characteristics of individual states and their system. The next subchapter contains the approach of individual states to weapons legislation. The last subchapter shows the numbers of crimes or murders committed with different types of weapons according to their classification. The third chapter deals with the goals of the work. The fourth chapter describes the methodology of data collection and the actual implementation of collection. The fifth chapter shows the results of the fourth chapter. The sixth chapter is the conclusion in which it is possible to find out how the goals of the bachelor thesis were answered.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- ADLER, Sabine. Waffen in Serbien: Nur ein Bruchteil ist legal. *Deutschlandfunk* [online]. 2018 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.deutschlandfunk.de/waffen-in-serbien-nur-ein-bruchteil-ist-legal-100.html>
- ALPERS, Philip and Marcus WILSON. 2013. *Global Impact of Gun Violence: Firearms, public health and safety*. Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org, 14 August. Accessed 10 April 2022. at: <https://www.gunpolicy.org/firearms/region>
- ALPERS, Philip, Amélie ROSSETTI and Leonardo GOI. 2022. *Mexico — Gun Facts, Figures and the Law*. Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org, 25 March. Accessed 10 April 2022. at: <https://www.gunpolicy.org/firearms/region/mexico>
- ALPERS, Philip, Michael PICARD and Clara MOURLEVAT. 2022. *Serbia — Gun Facts, Figures and the Law*. Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org, 30 March. Accessed 10 April 2022. at: <https://www.gunpolicy.org/firearms/region/serbia>
- AMERICAN CENTER. Politický systém. American Center U.S. Embassy Prague [online]. [cit. 2021-5-26]. Dostupné z: <https://www.americkecentrum.cz/o-usa/politicky-system/>
- Bezpečnostní teorie a praxe: sborník Policejní akademie ČR*. Praha: Policejní akademie České republiky, [1995]-. ISSN 1801-8211. Dostupné také z: <http://www.polac.cz>
- CABADA, Ladislav. *Nové demokracie střední a východní Evropy: komparace politických systémů*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1388-1.
- CABADA, Ladislav a Michal KUBÁT. *Úvod do studia politické vědy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-076-5.
- CEJP, Martin. *Obrana proti ohrožení společnosti závažnými formami trestné činnosti: závěrečná zpráva* [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009 [cit. 2021-5-26]. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-078-6.
- GAWRON, Tomáš. Mexiko II: občané bez legální šance na účinnou obranu. *Zbrojnice.com* [online]. 2018 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.deutschlandfunk.de/waffen-in-serbien-nur-ein-bruchteil-ist-legal-100.html>
- GAWRON, Tomáš. *USA: Nejdůležitější zbraňový zákon posledních desetiletí*. Zbrojnice.com [online]. 2018 [cit. 2021-5-26]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2018/03/02/usa-nejdulezitejsi-zbranovy-zakon-poslednich-desetileti/>
- HARVÁNEK, Jaromír. *Právní teorie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-458-9.

- HUMPÁLOVÁ, Jolana. *Omezit, či neomezit? Zbraně rozdělují Ameriku, má jich nejvíc na světě*. Seznam Zprávy [online]. 2021 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/omezit-ci-neomezit-zbrane-rozdeluji-ameriku-ma-jich-nejvic-na-svete-150791>
- HUMPÁLOVÁ, Jolana. *Útoky nožem i v roce 2020. Londýn trpí, nejvíce jich je v centru*. Seznam Zprávy [online]. 2020 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/utoky-nozem-i-v-roce-2020-londyn-trpi-nejvice-jich-je-v-centru-88555>
- CHOVANEK, Milan. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2017 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>
- KIRK-WADE, Esmé a Grahame ALLEN. *House of Commons Library: Knife crime statistics*. UK Parliament [online]. 2018 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/sn04304/>
- LEGISLATION.GOV.UK. *Restriction of Offensive Weapons Act 1959*. Legislation.gov.uk [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/Eliz2/7-8/37/contents>
- LEGISLATION.GOV.UK. *Changes to Legislation Results*. Legislation.gov.uk [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/changes/affected/ukpga/1968/27?results-count=50&sort=affected-year-number&page=7>
- Organizace soudnictví – soustavy soudů. *European Justice* [online]. 2016 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-ew-cs.do?member=1
- Organizace soudnictví / systémy soudní moci. *European Justice* [online]. 2020 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-cz-maximizeMS-cs.do?member=1
- STATISTA. *Regional crime rate UK*. Statista [online]. 2021 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/866788/crime-rate-england-and-wales-by-region/>
- SPITZER, Robert. *Kdo v Americe vlastní stříelné zbraně*. American Center U.S. Embassy Prague [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.americkecentrum.cz/o-usa/zeptali-jste-se/kdo-v-americe-vlastni-strelne-zbrane/>
- SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5288-8.

- UK PARLIAMENT. *UK Parliament* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.parliament.uk/>
- US EMBASSY PRAGUE. *Prezident USA. Velvyslanectví USA v České republice* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://cz.usembassy.gov/cs/pravomoci-prezidenta-usa-prezident/>
- VINŠ, Petr Jan. *Velká Británie: Přísnost nade vše*. Lex [online]. 2013 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://gunlex.cz/48-zbrane-a-legislativa/legislativa/713-velka-britanie-prisnost-nade-vse>
- Zákon č. 119/2002 Sb. *Zákony pro lidi* [online]. 2017 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>
- ZLATKOVSKÝ, Michal. *Regulace střelných zbraní? Menší počet neznamená větší bezpečnost v zemi, ukazuje příklad Venezuely*. IRozhlas [online]. 2019 [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/strelne-zbrane-usa-utoky-strelba-data-staty-kriminalita-masove-vrazdy_1908100600_zlo